

ALUMINIUM BEPALEND VOOR GEVELBEELD HOFWONINGEN

HOFWONINGEN IN PLAN SPORTHELDEN WEST, CULEMBORG

FREEK LAARHOVEN

OP TEN NOORT BLIJDENSTEIN
ARCHITECTEN EN ADVISEURS,
UTRECHT

MARCO ROMANO

OP TEN NOORT BLIJDENSTEIN
ARCHITECTEN EN ADVISEURS,
UTRECHT

De twintig hofwoningen in het Culemborgse plan Sporthelden West zijn een ontwerp van Freek Laarhoven in samenwerking met projectarchitect Marco Romano van Op ten Noort Blijdenstein Architecten en Adviseurs uit Utrecht. Tot zover de droge constatering. De hofwoningen zijn niet alleen een onalledaags ontwerp, ook de context waarin de woningen vorm hebben gekregen, is op z'n minst verrassend.

Stedenbouwkundig plan

Plan Sporthelden West is een echte verleider voor woningzoekenden uit de regio Utrecht, die waarde hechten aan een duurzame omgeving. Net als de hofwoningen komt ook het stedenbouwkundig plan uit 'de pen' van Laarhoven en zijn collega's: een 'wijk van avontuur' kun je het met speelveldjes, moestuinen, recreatieplekken, bovengrondse afwatering en groen gelardeerde plan noemen. De basis vormt de u-vormige ontsluitingsweg, die geïnspireerd is op de smalle weggetjes in het Engelse Cornwall met hun hoge hagen. Dat maakt het spannend, want wat speelt er zich achter de meer dan manshoge haag af? De bovengrondse

afwatering en het vele (gebruiks) groen zijn een voorname én duurzame impuls voor de leefbaarheid binnen de wijk. Freek Laarhoven: "Het plan is verdeeld in diverse clusters, waarin we verschillende architecten de mogelijkheid hebben geboden om binnen grove kaders eigen ontwerpen te realiseren. Het stedenbouwkundig plan is hierin de flexibele kwaliteitsdrager."

Het voert te ver om hier het zo intelligent vormgegeven stedenbouwkundige plan verder uit te diepen, maar – eerlijk is eerlijk – het verdient de aandacht van bewondering.

Vervolg op pagina 8 >

Hofwoningen

Terug naar de zuidwesthoek van het plan, waar de twintig hofwoningen zijn gesitueerd. Daar valt ook uitgebreid over te verhalen. Vier rijen van drie en twee rijen van vier woningen, die alle uit drie woonlagen bestaan. Ze vormen samen een soort burcht met een eenduidige materialisatie en configuratie. “De blokken grenzen aan drie openbare ruimtes, die diagonaal met elkaar verbonden zijn. De middelste ruimte heeft het karakter van een besloten hof, hoewel het plein voor iedereen toegankelijk is. Om die aansluiting met het hof te accentueren, komen de voordeuren van de binnenste hoekwoningen ook op dat hof uit,” aldus de architect. “Het is een autovrije zone. Parkeren gebeurt elders. Je moet dan even lopen met je boodschappen. Uiteraard zijn de woningen gewoon bereikbaar voor hulpdiensten.”

Beleving

Wat direct opvalt aan de hofwoningen, die zowel een robuuste als verfijnde uitstraling hebben, is het verrassende gevelbeeld dat veel aan de beleving van de toeschouwer overlaat. Om verschillende redenen. Het lijkt alsof sommige woningen een ander soort gevelsteen hebben: “Dat is optisch bedrog,” zegt Laarhoven daarover. “Het is niet de gevelsteen die overal dezelfde zachte, zandkleur heeft, maar de voeg, die van kleur verschilt. Hierdoor ontstaat de indruk dat de ene woning donkerder is dan de andere woning. Het idee erachter is om de individualiteit van de woning te karakteriseren.”

Aluminium detaillering

Medebepalend voor het gevelbeeld is de dakrand in de vorm van een aluminium muurafdekstelsysteem. De lichte knik in de dakrandafwerking zorgt voor herkenbaarheid van de afzonderlijke woningen. Het is knap hoe de architect met eenvoudige en minimale middelen een groot verrassingseffect weet te creëren. Daartoe behoort bijvoorbeeld ook het lijnenspel, een combinatie van de aluminium muurafdekkap met de met een aluminium plaat afgedekte en in de gevel verzonken hemelwaterafvoer, die het metselwerk onderbreekt. Eenheid wordt gecreëerd door de aluminium schuifpanelen die, afhankelijk van de stand, voor dynamiek in de gevel zorgen. Afhankelijk van de geveloriëntatie op de zon is bij de vensters een crèmewitte aluminium buitenzonwering in de vorm van louveres aangebracht. Deze aluminium panelen hebben op maaiveldniveau de functie van een privacy scherm.

De aluminium detaillering is prominent aanwezig in de hofwoningen. Laarhoven: “De aluminium muurafdakkappen, waterafvoeren, schuifluiken en louveres zijn goed op kleur te brengen en combineren zo prima met de aardse kleuren van de gevelsteen en de gepotdekselde eternitwanden, die het stedelijk ontwerp een landelijk karakter geven.”

**“DE HEMELWATERAFVOER LOOPT NIET VÓÓR MAAR
LIGT VERZONKEN ÍN DE GEVEL. HET ALUMINIUM
AFDEKPROFIEL ZORGT VOOR EENHEID IN KLEUR.”**

**“HET IS NIET DE GEVELSTEEN DIE OVERAL
DEZELFDE ZACHTE, ZANDKLEUR HEEFT,
MAAR DE VOEG, DIE VAN KLEUR VERSCHILT.”**

